

Szja adóalap-kedvezmények

2022

Négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye, 25 év alatti fiatalok kedvezménye, személyi kedvezmény, első házások kedvezménye és családi kedvezmény

A magánszemélyek összevont adóalapja többféle kedvezménnyel csökkenthető. Ilyen a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye, a 25 év alatti fiatalok kedvezménye, a személyi kedvezmény, az első házások kedvezménye és a családi kedvezmény. Ebben az információs füzetben összefoglaltuk, hogy kinek járnak az egyes kedvezmények, és hogyan vehetők azok igénybe.

Az információs füzet tartalma:

1. [Az adóalap-kedvezmények érvényesítésének sorrendje](#)
2. [A négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye](#)
  - 2.1. [Jogosultak köre](#)
  - 2.2. [Jogosultság időtartama](#)
  - 2.3. [A kedvezmény alapja](#)
3. [25 év alatti fiatalok kedvezménye](#)
4. [Személyi kedvezmény](#)
5. [Első házások kedvezménye](#)
6. [Családi kedvezmény](#)
  - 6.1. [Jogosult](#)
  - 6.2. [Kedvezményezett eltartott és eltartott](#)
  - 6.3. [Jogosultsági hónap](#)
  - 6.4. [Igénybe vehető családi kedvezmény](#)
  - 6.5. [Felváltva gondozott gyermek](#)
7. [Családi járulékkedvezmény](#)
8. [A családi kedvezmény igénybevétele](#)
  - 8.1. [Közös érvényesítés](#)
  - 8.2. [Megosztás](#)
9. [Az adóelőleg meghatározása év közben](#)
10. [A kedvezmények érvényesítése és bevallása év végén](#)
11. [A külföldi magánszemélyek jogosultsága a családi kedvezményre](#)

12.A korhatár előtti ellátásban vagy szolgálati járandóságban részesülő személyeket megillető családi kedvezmény

1. Az adóalap-kedvezmények érvényesítésének sorrendje

Mivel előfordulhat, hogy egy adózónak többféle kedvezmény is jár, fontos tisztázni, hogy az adóalapból milyen sorrendben vonhatók le a kedvezmények. 2022. január 1-jétől az adóalap-kedvezményeket **a következő sorrendben** lehet érvényesíteni:

1. négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye,
2. 25 év alatti fiatalok kedvezménye,
3. személyi kedvezmény,
4. első házások kedvezménye,
5. családi kedvezmény.

2. A négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye¹

A négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét (NÉTAK) az összevont adóalapba tartozó egyes jövedelmekre érvényesítheti az arra jogosult anya, minden más kedvezményt megelőző sorrendben.

A jogosult a kedvezményt értékhatár nélkül veheti igénybe a minden jogosultsági hónapban megszerzett, a kedvezmény alapját képező jövedelmére.

A kedvezmény igénybe vehető már év közben, az adóelőleg megállapításakor, vagy év végén, az adóbevallás benyújtásakor.

2.1. Ki jogosult a NÉTAK-ra?

Négy vagy több gyermeket nevelő anya (a továbbiakban: NÉTAK-os anya) az a **nő**, aki **vér szerinti vagy örökbe fogadó szülőként** az általa nevelt gyermek után

- a) **családi pótlékra jogosult**, vagy
- b) családi pótlékra már nem jogosult, de **jogosultsága legalább 12 éven keresztül fennállt**,
- c) a családi pótlékra való jogosultság a gyermek elhunytja miatt szűnt meg.

és az a), b) és c) pontban említett **gyermek**ek száma **a négy főt** eléri.

Az a) pont szerinti gyermeknek kell tekinteni azt a gyermeket is, aki fogyatékosként szociális intézményi ellátásban részesül, családi pótlékra az anya

---

¹ A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Sza törvény) 29/D. §.

utána nem jogosult, de a gyermeket az anyát megillető családi pótlék összegének meghatározásakor figyelembe veszik.

A b) pont szerinti gyermeknek kell tekinteni azt a gyermeket, akire vonatkozóan az anyának vagy a szociális intézmény vezetőjének családi pótlékra való jogosultsága már nem áll fenn, de legalább 12 éven keresztül e két személy valamelyikénél, vagy mindkettőjüknél összesen fennállt, feltéve, hogy a szociálisintézmény-vezető jogosultsági időszaka alatt az előző mondatban foglaltak teljesültek.

Például NÉTAK-os anya az a nő, aki:

- saját háztartásában neveli a 3, 6, 9, 12 éves gyermekeit,
- négy gyermeket szült, ebből hármat felnevelt (már felnőttek), egy elhunyt,
- öt gyermeket szült, férjétől elvált, amikor a két legidősebb gyermek 16 és 14 éves volt, és a három fiatalabb gyermek az anyánál maradt, a két idősebb pedig az apához került,
- három gyermeket szült és nevel, nevelt (a legidősebb dolgozik, elköltözött otthonról, a középső egyetemista, a harmadik középiskolába jár) és korábban örökbe fogadott egy 3 éves kislányt, aki 22 évesen költözött el az anyai házból.

Nem tekinthető NÉTAK-os anyának az a nő, aki például

- négy gyermeket szült, de váláskor az apához került a 10 éves kislánya,
- a második férjével közösen nevel négy gyermeket, akik közül kettő a sajátja, kettő a férjéé.

2.2. A jogosultság időtartama

A NÉTAK azokra a hónapokra vehető igénybe, amelyekben a jogosultság fennáll. A jogosultság teljes hónapra vonatkozik, azaz ha egy nő az adott hónapban **akár csak egy napig is NÉTAK-os anyának számít**, akkor a teljes hónapra érvényesítheti a kedvezményt.

Az első jogosultsági hónap 2020 januárja.

A jogosultság annak a hónapnak az első napján **nyílik meg**, amelyben az édesanya először tekinthető NÉTAK-os anyának.

Például, ha egy édesanya három gyermeket nevel, és áprilisban megszüli a negyedik gyermekét, akkor a jogosultság kezdete: április 1.

Megszűnik a jogosultság annak a hónapnak az utolsó napján, amelyben az édesanya utoljára tekinthető NÉTAK-os anyának.

Például, ha a szülők saját háztartásukban nevelik a 3, 6, 9, 12 éves gyermekeiket, majd elválnak májusban és az apához kerül a 6 éves gyermek. Ekkor az édesanya május 31-ig jogosult a kedvezményre.

Ha a jogosultság nem a teljes adóévben áll fenn, akkor a kedvezményt csak a jogosultsági hónapokra tekintettel megszerzett jövedelemre lehet igénybe venni.

Például egy NÉTAK-os anya megbízási szerződést köt májustól júliusig, tehát három hónapra, amiből 300 ezer forint jövedelme keletkezik. Májusban elválk a férjétől. Két gyermek nála marad, a 9 és a 12 éves pedig az apánál. Ez azt jelenti, hogy az anya júniustól nem veheti igénybe a NÉTAK-ot.

Az édesanya májusra eső jövedelme a kedvezmény alapját képezi, a júniusi és a júliusi nem, azaz a hónapok arányában meg kell osztani a jövedelmet (1:2).

- NÉTAK-os jövedelem $300\ 000/3 \times 1 = 100\ 000$ forint,
- Adóköteles jövedelem $300\ 000/3 \times 2 = 200\ 000$ forint.

2.3. A kedvezmény alapja

A NÉTAK a következő jövedelmekre **érvényesíthető**.

A bér- és más nem önálló tevékenységből származó jövedelemre, például:

- a munkaviszonyból, közfoglalkoztatási jogviszonyból származó jövedelemre,
- az adóköteles társadalombiztosítási ellátásra (például táppénzre, csecsemőgondozási díjra, gyermekgondozási díjra),
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény alapján folyósított adóköteles ellátásokra,
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény alapján folyósított álláskeresési járadékra, álláskeresési segélyre, keresetkiegészítésre és keresetpótló juttatásra,
- a Magyar Honvédségnél tartalékos katonai szolgálatot teljesítő magánszemély e jogviszonyból származó jövedelmére;
- az előzőekben meghatározott jövedelmet pótló kártérítésre (keresetpótló járadékra),
- a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazására,

- a munkaviszony megszűnésével összefüggésben törvényben meghatározott mértékű végkielégítésre (a végkielégítés törvényben meghatározott mértéket meghaladó része nem képezi a kedvezmény alapját),
- a társas vállalkozás magánszemély tagjának személyes közreműködése ellenértékékként kifizetett jövedelemre,
- a gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének tevékenységéért adott juttatásra,
- a jogszabály alapján választott vagy kijelölt tisztségviselő (például igazgatótanácsi tag, felügyelőbizottsági tag) tevékenységének ellenértékékként kapott juttatásra,
- nemzetközi szerződés hatálya alatt a nem önálló munkából, ennek hiányában az adott állam joga szerinti munkaviszonyból származó jövedelemre,
- az országgyűlési képviselők, nemzetiségi szószólók, polgármesterek e tevékenységből származó jövedelmére,
- az állami projektértékelői jogviszonyból származó jövedelemre.

Az önálló tevékenységből származó jövedelmek közül:

- a vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó vállalkozói kivétjére, átalányadózás esetén az átalányban megállapított jövedelmére;
- a mezőgazdasági őstermelő e tevékenységből származó jövedelmére;
- az európai parlamenti képviselő e tevékenységből származó jövedelmére;
- a helyi önkormányzati képviselő e tevékenységből származó jövedelmére;
- a választott könyvvizsgáló e tevékenységből származó jövedelmére;
- a magánszemély által nem egyéni vállalkozóként kötött, díjazás ellenében történő munkavégzésre irányuló más szerződés alapján folytatott tevékenységből (például megbízásból) származó jövedelmére.

A felsoroltakon kívül más jövedelemre – például bérbeadásra vagy más magánszemélytől származó jövedelemre – a NÉTAK nem érvényesíthető.

Ha a magánszemély olyan tevékenységet végez, amely bevételei egy részére alkalmazhatja a kedvezményt, más részére viszont nem, akkor a NÉTAK alapját képező jövedelmet bevételarányosan kell kiszámítani.

Például egy édesanya díszgyertyákat készít. Egy vállalkozással megbízási szerződést köt 200 darab díszgyertya elkészítéséről 100 forintos darabáron, ami 20 000 forint bevételt jelent. Az anya további 100 darab gyertyát készít, amit 150 forintos darabáron értékesít a piacon, ebből tehát 15 000 forint a bevétel. Mivel az összes költség 10 000 forint volt, így a jövedelem $(20\,000 + 15\,000 - 10\,000 =)$ 25 000 forint.

Ezt a jövedelmet a bevételek arányában meg kell osztani:

- NÉTAK alapját képezi $25\,000 / 35\,000 \times 20\,000 = 14\,286$ forint,
- Adóköteles jövedelem $25\,000 / 35\,000 \times 15\,000 = 10\,714$ forint.

3. 25 év alatti fiatalok kedvezménye²

2022. január 1-től a 25. életévét be nem töltött fiatal csökkentheti az összevont adóalapját a 25 év alatti fiatalok kedvezményével (a továbbiakban: fiatalok kedvezménye).

A kedvezményre jogosult fiatalnak nem kell személyi jövedelemadót fizetnie a kedvezmény havi összegéig a jogosultságának időszakában, a törvényben meghatározott, összevont adóalapba tartozó jövedelmei után.

3.1. A kedvezmény alapja

A fiatalok kedvezménye a törvényi előírások szerint a jogosultsági hónapokban megszerzett alábbi jövedelmekre érvényesíthető:

- a **bérnek minősülő és más nem önálló tevékenységből származó jövedelemre**, ilyenek különösen:
  - a munkaviszonyból, közfoglalkoztatási jogviszonyból származó jövedelem,
  - az adóköteles társadalombiztosítási ellátás (például táppénz, csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj),
  - a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény alapján folyósított adóköteles ellátások,
  - a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény alapján folyósított álláskeresési járadék, álláskeresési segély, keresetkiegészítés és keresetpótló juttatás,
  - a Magyar Honvédségnél tartalékos katonai szolgálatot teljesítő magánszemély e jogviszonyból származó jövedelme,
  - az előzőekben meghatározott jövedelmet pótló kártérítés (keresetpótló járadék),
  - a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazása,

---

² Szja törvény 29/F. §.

- a munkaviszony megszűnése miatt kifizetett végkielégítés, de a végkielégítés törvényben meghatározott mértéket meghaladó része nem képezi a kedvezmény alapját,
  - a társas vállalkozás magánszemély tagjának személyes közreműködése ellenértékeként kifizetett jövedelem,
  - a gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének tevékenységére tekintettel adott juttatás,
  - a jogszabály alapján választott vagy kijelölt tisztségviselő tevékenysége (például igazgatótanácsi tag, felügyelőbizottsági tag) ellenértékeként kapott juttatás,
  - nemzetközi szerződés hatálya alatt a nem önálló munkából, ennek hiányában az adott állam joga szerinti munkaviszonyból származó jövedelem,
  - az országgyűlési képviselők, nemzetiségi szószólók, polgármesterek e tevékenységből származó jövedelme,
  - az állami projektértékelői jogviszonyból származó jövedelem.
- **Az önálló tevékenységből származó jövedelmek közül:**
    - a vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó vállalkozói kivétjére, átalányadózás esetén az átalányban megállapított jövedelmére,
    - a mezőgazdasági őstermelő e tevékenységből származó jövedelmére,
    - az európai parlamenti képviselő e tevékenységből származó jövedelmére,
    - a helyi önkormányzati képviselő e tevékenységből származó jövedelmére,
    - a választott könyvvizsgáló e tevékenységből származó jövedelmére,
    - a magánszemély által nem egyéni vállalkozóként kötött, díjazás ellenében történő munkavégzésre irányuló, más szerződés alapján folytatott tevékenységből, például megbízásból származó jövedelmére.

A kedvezmény kizárólag a jogosultsági hónapban megszerzett jövedelemre érvényesíthető. Ha a magánszemély jogosultsága év közben megszűnik és a kedvezménykeretét nem tudta érvényesíteni maradéktalanul a jogosultsági hónapokban megszerzett jövedelmére, akkor nincs lehetősége arra, hogy a fennmaradó részt a többi hónapban megszerzett jövedelmére érvényesítse.

Ha a jogosultság az adóév egészében nem áll fenn, és a jogosultsági hónapokban megszerzett, önálló tevékenységből származó jövedelem másként nem állapítható meg, azt az ilyen címen megszerzett adóévi jövedelemnek a jogosultsági hónapokkal arányos részeként kell figyelembe venni.

Például a fiatal 2022. április 4-én tölti be a 25. életévét. A megbízási szerződése 2022. január 10-től június 20-ig tart. A megbízási időszakra kifizetett díjazásból származó jövedelem 600 ezer forint.

A megbízási időszak 6 hónap, amelyből 4 tekinthető jogosultsági hónapnak. A jövedelmet 4:2 arányban kell megosztani:

A fiatalok kedvezményének alapját képezi $(600\ 000/6 \times 4 =)$	400 000 Ft
Adóköteles $(600\ 000/6 \times 2 =)$	200 000 Ft

3.2. A kedvezmény mértéke

A kedvezmény összege adóévenként legfeljebb a jogosultsági hónapok számának és a teljes munkaidőben alkalmazásban állók Központi Statisztikai Hivatal által közzétett, a tárgyévet megelőző év július hónapjára vonatkozó, nemzetgazdasági szintű bruttó átlagkeresetének szorzata. A kedvezmény **havi összege 2022-ben 433 700 forint, ami 65 055 forinttal csökkentheti a fizetendő adót.**

Ha a jogosultság a teljes adóévben fennáll, akkor a kedvezmény adóalapot csökkentő összege 5 204 400 forint, ami adóban kifejezve 780 660 forintot jelent. Jogosultsági hónapként azok a hónapok vehetők figyelembe, amelyekben a fiatal a 25. életévét nem töltötte be, utoljára pedig a 25. életéve betöltésének hónapja.

3.3. Átmeneti szabály³

A fiatalok kedvezménye **első alkalommal a 2021. december 31-e után megszerzett bevétel adókötelezettségére alkalmazható.**

A kedvezmény munkaviszonyból származó jövedelemnél

- a 2021. december 31-e utáni időszakra elszámolt,
- a 2022 előtti évre vonatkozó, de 2022. január 10-e után kifizetett

bevétel adókötelezettségére alkalmazható első alkalommal.

4. Személyi kedvezmény⁴

A személyi kedvezményt 2021. január 1-től adóalap-csökkentő kedvezményként lehet igénybe venni a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye, a fiatalok kedvezménye után és az első házások kedvezményét, illetve a családi kedvezményt megelőzően, akár már év közben, az adóelőleg megállapításakor. **A kedvezmény összege jogosultsági hónaponként a minimálbér egyharmadának száz forintra kerekített összege, azaz 2022-ben havi 66 700 forint⁵.** Ha a jogosultság a teljes adóévben fennáll, akkor a teljes évre 800 400 forinttal csökkenthető az összevont adóalap. Adóban kifejezve ez 120 060 forint.

³ Szja törvény 101. § (1)–(2) bekezdései.

⁴ Szja-törvény 29/E. §.

⁵ 2022-ben a havi minimálbér 200 ezer forint.

Súlyosan fogyatékos személynek számít, aki

- a *súlyos fogyatékoságnak minősülő betegségekről* szóló 335/2009. (XII. 29.) Korm. rendeletben felsorolt betegségek valamelyikében szenved, továbbá
- rokkantsági járadékban vagy
- fogyatékosági támogatásban részesül.

A személyi kedvezményt a **súlyos fogyatékoságról szóló orvosi igazolás** vagy a rokkantsági járadékra, fogyatékosági támogatásra való jogosultságról szóló **határozat alapján** lehet igénybe venni. Az orvosi igazolást, határozatot az adóelőleg-nyilatkozat leadásakor, a bevallás benyújtásakor nem kell csatolni, de az igazolást az elévülési időn belül meg kell őrizni. **Orvosi igazolás nélkül veheti igénybe a személyi kedvezményt az, aki rokkantsági járadékban vagy fogyatékosági támogatásban részesül.** A kedvezmény igazolásáról a *súlyos fogyatékoság minősítéséről és igazolásáról* a 49/2009. (XII. 29.) EüM-rendelet rendelkezik.

A kedvezmény a **fogyatékosági állapottal érintett hónapokra vehető igénybe.** A fogyatékos állapot kezdő napját az orvosi igazolás tartalmazza. A személyi kedvezmény a fogyatékos állapot kezdő napjának hónapjában vehető először figyelembe. Ha fogyatékos állapot **ideiglenes**, akkor a személyi kedvezmény utoljára a fogyatékos állapot megszűnésének hónapjában vehető figyelembe.

Ha a magánszemély **rokkantsági járadékban⁶ vagy fogyatékosági támogatásban** részesül, akkor a kedvezmény minden olyan hónapra jár, amikor a járadékot, ellátást folyósítják. A kedvezményre való jogosultságot az ellátásról szóló határozattal lehet igazolni.

5. Az első házások kedvezménye⁷

Az első házások kedvezményével az arra jogosult magánszemély az összevont adóalapját csökkentheti, akár már év közben is, az adóelőleg megállapításakor, **a NÉTAK-ot, a fiatalok kedvezményét és a személyi kedvezményt követő, de a családi kedvezményt megelőző sorrendben.** Ez utóbbi azért fontos, mert ha a

---

⁶ A jogosultság feltételeit a rokkantsági járadékra a 83/1987. (XII. 27.) MT-rendelet határozza meg.

⁷ Szja törvény 29/C. §.

magánszemély mindkét kedvezményre jogosult és nincs elegendő adóalapja, akkor **lehetősége van családi járulékkedvezményt igénybe venni**, ha a családi kedvezményt az Szja törvény szerint – adóalap hiányában – már nem tudja érvényesíteni.

Az első házások kedvezményének érvényesítésére a házaspár akkor jogosult, ha **legalább egyiküknek ez az első házassága**. Mindez azt jelenti, hogy a házaspár azon tagja is jogosult e kedvezmény érvényesítésére, megosztására, akinek nem ez az első házassága. A **kedvezmény igénybevétele nincs életkorhoz kötve**. A házastársakra vonatkozó rendelkezéseket a bejegyzett élettársakra is alkalmazni kell, ezért a házastárs kifejezés alatt a továbbiakban a bejegyzett élettárs is értendő.⁸

A házastársak által együttesen érvényesíthető **első házások kedvezményének összege** jogosultsági hónaponként **33 335 forint**, ami azt jelenti, hogy az általuk fizetendő adó összege 5 ezer forinttal csökken.

Jogosultsági hónapként a házassági életközösség fennállása alatt a **házasságkötés hónapját követő 24 hónap** vehető figyelembe. Ez azt jelenti, hogy az a házaspár, aki 2021. január 3-án kötött házasságot, a kedvezményt 2021 februárjától – 2023. január végéig érvényesítheti. Miután a kedvezmény csak a házassági életközösség fennállása alatt érvényesíthető, ezért értelemszerűen megszűnik a jogosultság a 24 hónapos időszakon belül, ha a házaspár elválik, vagy az egyik fél meghal.

2022-től, ha az első házások kedvezményére jogosult házaspár mindkét tagja 25 év alatti fiatal, akkor az első házások kedvezménye érvényesítésének első hónapja az a hónap, amelyet megelőző hónapban a házastársak valamelyike a 25. életévét betölti.⁹

Például, a fiatalok összeházasodnak 2022. január 8-án. A férj áprilisban, a feleség júliusban tölti be a 25. életévét. A házaspár az első házások kedvezményét 2022 májusától veheti igénybe, 2024 áprilisáig.

Ha a 25 év alatti fiatalok házasságkötése 2021 decembere előtt történt, és a fiatalok már érvényesítik az első házások kedvezményét, akkor ennek igénybevételét fel kell függeszteni 2022. január 1-től. Ebben az esetben az első házások kedvezményének érvényesítési időszakából még hátralévő jogosultsági

---

⁸ A bejegyzett élettársi kapcsolatról, az ezzel összefüggő, valamint az élettársi viszony igazolásának megkönnyítéséhez szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi XXIX. törvény 3. § (1) bekezdése.

⁹ Szja törvény 29/F. § (5) bekezdése.

hónapokra a kedvezmény az azt követő hónaptól vehető igénybe, amelyben az egyik házastárs betölti a 25. életévét.¹⁰

Például, ha a házasságkötés időpontja 2021. június 4-e, akkor 2021-ben július–december hónapokra érvényesíthető az első házások kedvezménye, 2022 januárjában már nem. Ha az egyik fél 2022. augusztus 5-én 25 éves lesz, akkor szeptembertől igénybe vehetik az első házások kedvezményét a még hátralévő 18 hónapra. Ekkor annak, aki azt érvényesíti, adóelőleg-nyilatkozatot kell adnia az első házások kedvezményéről a munkáltató, rendszeres bevételt juttató kifizetőnek.

Az első házások kedvezményét **a házastársak közösen érvényesítik**. Ez történhet úgy, hogy a 33 335 forint összeget döntésük szerint megosztják egymás között, vagy úgy, hogy a kedvezményt kizárólag egyikük veszi igénybe. Közös érvényesítéskor a házaspár együttesen 5 000 forinttal kevesebb adót fizet havonta. A kedvezmény közös igénybevétele az adóbevallásban független attól, hogy az adóelőleg megállapításánál mely házastársnál vették azt figyelembe.

Az **igénybevétel feltétele** a házastársak – adóbevallásban közösen tett, egymás adóazonosító jelét is feltüntetető – **nyilatkozata**, amely tartalmazza a kedvezmény összegének megosztására vonatkozó döntésüket.

A kedvezményt a házastársak már év közben is igénybe vehetik az adóelőleg megállapításakor. Erről bővebben az 9. pontban ([„Az adóelőleg meghatározása”](#)) tájékozódhat.

6. Családi kedvezmény¹¹

A családi kedvezmény az összevont adóalapot csökkentő olyan adóalap-kedvezmény, amelyet a jogosult – jogosultsági hónaponként – az eltartottak számától függően **a kedvezményezett eltartottak után érvényesíthet**.

6.1. Jogosult¹²

Az Szja törvény a következők szerint határozza meg, hogy ki lehet a családi kedvezmény jogosultja:

¹⁰ Szja törvény 101. § (3) bekezdése.

¹¹ Szja törvény 29/A.–29/B. §.

¹² Szja törvény 29/A. § (3) bekezdés.

- a) az a magánszemély, aki a Cst.¹³ szerint gyermek után **családi pótlékra jogosult**¹⁴, továbbá **a jogosulttal közös háztartásban élő, családi pótlékra nem jogosult házastársa** (például a nevelőszülő házastársa);

(A Cst. szerint a családi pótlékra jogosult a szülővel együtt élő **élettárs**, ha az ellátással érintett gyermekkel életvitelszerűen együtt él és a szülővel élettársként legalább egy éve szerepel az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásában, vagy a szülővel fennálló élettársi kapcsolatát az ellátás megállapítására irányuló kérelmet legalább egy évvel megelőzően kiállított közokirattal igazolja¹⁵. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy ha a gyermek vér szerinti szülőjével együtt élő élettárs **jogosult a családi pótlékra, akkor a családi kedvezményre is jogosult**, így azt már év közben is érvényesítheti.)

- b) a várandósság 91. napjától a **kismama és a vele közös háztartásban élő házastársa** (tehát az élettárs nem);
- c) **a családi pótlékra saját jogán jogosult** gyermek (személy), **vagy** – döntésük szerint – **a vele közös háztartásban élő hozzátartozói** (ideértve a gyermek szüleinek hozzátartozóit is) **közül egy**;
- d) **a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély**, **vagy** – döntésük szerint – **a vele közös háztartásban élő hozzátartozói** (ideértve a gyermek szüleinek hozzátartozóit is) **közül egy**.

Az a) pont szerinti jogosultak körének meghatározásához a Cst. családi pótlékra vonatkozó rendelkezéseinek ismerete szükséges.

A családi kedvezmény érvényesítésének **nem feltétele a családi pótlék folyósítása**, ezért az a magánszemély is igénybe veheti a kedvezményt, aki bár a gyermekére tekintettel jogosult ezen ellátásra, de nem kéri, kérte a családi pótlék folyósítását. Ha a magánszemély nem kérte a családi pótlék folyósítását és nem biztos abban, hogy fennáll-e a jogosultsága a családi pótlékra, akkor erről információt kaphat a lakóhelye szerinti fővárosi, megyei kormányhivatalban.

A c)–d) pontok esetén nemcsak a közös háztartásban élő hozzátartozó, hanem **a gyermek szüleinek hozzátartozója is jogosult lehet** a családi kedvezményre. Például az árva, családi pótlékra saját jogán jogosult gyermeket sokszor az elhunyt szülő testvére fogadja be a családjába, háztartásába. Ekkor a nagynéni, nagybácsi nem tekinthető a Ptk.¹⁶ alapján a gyermek hozzátartozójának, de a

¹³ A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.).

¹⁴ Kivétel az Szja törvény 29/A. § (3) bekezdés aa)–ac) pontjaiban felsorolt magánszemélyek, mivel ezek a személyek foglalkozásukra tekintettel jogosultak a családi pótlékra.

¹⁵ A Cst. 7. § (1) bekezdés a) pontja.

¹⁶ A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 8:1. § (1) bekezdés 1–2. pontja.

szabálynak köszönhetően jogosult lehet a szülő testvére is, hiszen ő a szülő tekintetében hozzátartozónak számít.

6.2. Kedvezményezett eltartott és eltartott¹⁷

A családi kedvezmény összegét **az eltartottak, illetve kedvezményezett eltartottak száma határozza meg**. Az Szja törvény a következők szerint határozza meg az eltartottak, kedvezményezett eltartottak fogalmát.

Kedvezményezett eltartott:

- az, aki után a magánszemély a Cst. szerint családi pótlékra jogosult,
- a magzat a várandósság időszakában (fogantatásának 91. napjától megszületéséig),
- az, aki a családi pótlékra saját jogán jogosult,
- a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély.

Eltartott:

- a kedvezményezett eltartott,
- az, aki a Cst. szerint a családi pótlék összegének megállapítása szempontjából figyelembe vehető vagy figyelembe vehető lenne, akkor is, ha a kedvezményezett eltartott után nem családi pótlékot állapítanak meg, családi pótlékot nem állapítanak meg, vagy a családi pótlék összegét a gyermekek száma nem befolyásolja.

A Cst. szerint a **családi pótlék megállapításánál figyelembe vehető** az, aki

- köznevelési intézmény tanulója, vagy
- felsőoktatási intézményben első felsőfokú szakképzésben, első alapképzésben, első mesterképzésben vagy első egységes, osztatlan képzésben részt vevő hallgató,
- és rendszeres jövedelemmel nem rendelkezik.

E személyek a **családi kedvezmény szempontjából eltartottnak minősülnek**.

Az előzőekben meghatározott köznevelési vagy felsőoktatási intézményben tanulmányokat folytató gyermek **eltartottnak minősül akkor is**, ha a kedvezményezett eltartott után

---

¹⁷ Szja törvény 29/A. § (4)–(5) bekezdései.

- nem családi pótlékot állapítanak meg, mert például rokkantsági járadékban részesül;
- családi pótlékot nem állapítanak meg, például a magzatra vonatkozóan;
- a családi pótlék összegét a gyermekek száma nem befolyásolja, például tartósan beteg gyermeknél, aki után emelt összegű családi pótlék jár.

Saját háztartásban nevelt gyermeknek kell tekinteni azt a gyermeket is, aki a szülő beleegyezésével vagy kérelmére részesül a Gyvt.¹⁸ szerinti átmeneti gondozásban. A leírtak szerint átmeneti gondozásba helyezett gyermek a családi kedvezmény szempontjából is figyelembe vehető.

6.3. Jogosultsági hónap¹⁹

A családi kedvezmény azokra a hónapokra érvényesíthető, amelyekben a jogosultság legalább egy napig fennáll. Jogosultsági hónapnak tekinthető az a hónap,

- amelyben a családi pótlékra való jogosultság fennáll,
- amelyre a rokkantsági járadékot folyósítják,
- amelyben a várandósság – orvosi igazolás szerint – a 91. napot eléri, kivéve azt a hónapot, amikor a megszületett gyermek után a családi pótlékra való jogosultság megnyílik.

A családi kedvezményt a jogosult kizárólag azokra a hónapokra veheti igénybe, amelyek jogosultsági hónapnak számítanak. Ha a magánszemély olyan hónapokra is igénybe veszi a kedvezményt, amelyek már nem tekinthetők jogosultsági hónapnak, akkor az a kedvezmény jogosulatlan igénybevételének számít.

Például, ha a gyermek leérettségizik és munkába áll, akkor a továbbiakban családi pótlékot nem folyósítanak utána, így a családi kedvezményre való jogosultság is megszűnik. Ha a szülő a családi kedvezményt ennek ellenére továbbra is igénybe veszi a gyermek után, akkor az jogosulatlan igénybevételnek minősül.

6.4. Igénybe vehető családi kedvezmény

A kedvezményezett eltartottak után érvényesíthető **családi kedvezmény havi összege:**

• 1 eltartott esetén	66 670 forint;
• 2 eltartott esetén	133 330 forint;
• 3 (és minden további) eltartott esetén	220 000 forint.

¹⁸ A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény.

¹⁹ Szja törvény 29/A. § (6) bekezdés.

Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a **jogosultsági hónaponként igénybe vehető családi kedvezmény összege** (családikedvezmény-keret) az eltartottak és kedvezményezett eltartottak számától függően a következők szerint alakul:

eltartott(ak)	kedvezményezett eltartott(ak)	a kedvezmény összege	a kedvezmény összege adóba átszámítva
1	1	66 670 Ft	10 000 Ft
2	1	133 330 Ft	20 000 Ft
2	2	266 660 Ft	40 000 Ft
3	1	220 000 Ft	33 000 Ft
3	2	440 000 Ft	66 000 Ft
3	3	660 000 Ft	99 000 Ft

6.5. Felváltva gondozott gyermek²⁰

Speciális szabály vonatkozik azon elvált szülőkre, akik jogerős bírósági döntés, egyezség vagy közös kérelem alapján gyermekeiket felváltva gondozzák, és ezáltal a családi pótlékra 50-50 százalékos arányban jogosultak.

A felváltva gondozott gyermek **mindkét szülőnél kedvezményezett eltartottnak minősül**, az utána megállapított családi kedvezmény összegét azonban a szülők 50 százaléokban érvényesíthetik. A felváltva gondozott gyermek után a családi kedvezményt **mindkét szülő, valamint a szülő új házastársa is igénybe veheti**. A felváltva gondozott gyermek után a szülők a családi kedvezmény **közös érvényesítésére, megosztására egymás között nem jogosultak**.

Például, az elvált szülők közösen gondozzák gyermeküket, és a családi pótlékra 50-50 százalékos arányban jogosultak.

Az apa új felesége két kiskorú gyermeket hozott az új házasságába. Az anya újonnan kötött házasságában született még egy gyermek.

Az apa családjában az eltartottak száma 3 fő, ezért a házastársával közösen jogosultsági hónaponként $(2 \times 220\,000) + (220\,000 / 2) = 550\,000$ forint családi kedvezményt érvényesíthetnek.

Az anya családjában az eltartottak száma két fő, a férjével közösen havonta $133\,330 + (133\,330 / 2) = 199\,995$ forint összegű kedvezményt érvényesíthetnek.

²⁰ Szja törvény 29/B. § (1e) bekezdés.

Fontos, hogy a kedvezményt mindkét szülő csak akkor érvényesítheti, ha a családi pótlékra jogosult. Például, ha a gyermeket felváltva gondozzák, **de a családi pótlékot 100 százalékban az anya kapja meg, akkor az apa nem érvényesítheti a családi kedvezményt**, az anya viszont a teljes összeget igénybe veheti.

7. Családi járulékkedvezmény²¹

Ha a jogosultnak járó családi kedvezmény összege több, mint az összevont adóalapba tartozó jövedelmének összege, akkor lehetősége van arra, hogy **az adóalapot meghaladó rész 15 százalékát családi járulékkedvezmény jogcímen igénybe vegye** a következők szerint.

A családi járulékkedvezményt az a magánszemély veheti igénybe, aki

- az Sza törvény szerinti családi kedvezményre jogosult és
- a Tbj. szerint biztosított.

Tehát két feltételt kell figyelembe venni, egyrészt azt, hogy olyan magánszemély veheti igénybe a kedvezményt, aki az Sza törvény szerint azt érvényesítheti, másrészt a kedvezmény érvényesítésére kizárólag a biztosított – például a munkaviszonyban álló – magánszemély jogosult. Az adómentes, de járulékalapot képező jövedelmekre családi járulékkedvezmény nem érvényesíthető.

Például az egyetemista a hallgatói jogviszonyára tekintettel nem tekinthető biztosítottnak. Ha gyermekére tekintettel gyed extra ellátást kap, az abból levont 10 százalék nyugdíjjárulékra – biztosítás hiányában – családi járulékkedvezmény nem érvényesíthető.

A családi járulékkedvezmény **csökkenti a biztosított által fizetendő 18,5 százalék társadalombiztosítási járulék vagy 10 százalék nyugdíjjárulék összegét.**

A járulékfizetési alsó határ és a ténylegesen kifizetett, járulékalapot képező jövedelem közti különbség után fizetendő társadalombiztosítási járulék terhére családi járulékkedvezmény nem érvényesíthető.²²

---

²¹ A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 34.–36. és 79.–81. §-ai.

²² A Tbj. 104. § (7) bekezdése alapján a járulékfizetési alsó határ és a ténylegesen kifizetett, járulékalapot képező jövedelem közti különbség után fizetendő társadalombiztosítási járulékra vonatkozó szabályok nem alkalmazandók 2020. július és augusztus hónapra, ezért a fenti szabály első ízben 2020. szeptember 1-től alkalmazandó.

Fontos, hogy a családi járulékkedvezmény érvényesítése nem érinti a biztosított társadalombiztosítási ellátásokra való jogosultságát, és az ellátások összegét.

8. A Családi kedvezmény igénybevétele²³

A családi kedvezmény ugyanazon kedvezményezett eltartott után egyszeresen vehető igénybe.

Például, ha a szülők közösen nevelik gyermeküket, akkor mindketten jogosultnak minősülnek. A gyermek után megállapított havi 66 670 forint családkedvezmény-keretet azonban mind a ketten külön-külön nem vehetik igénybe, csak közösen. Havonta tehát ketten együtt – döntésük szerinti összegben – 66 670 forint családkedvezmény-keretet használhatnak fel.

A családi kedvezmény a jogosultsági hónapra vehető igénybe. A törvényi feltételek megléte esetén azonban **lehetőség van a kedvezmény közös érvényesítésére, megosztására.**

8.1. Közös érvényesítés

Több jogosult esetén az adott jogosultsági hónap után járó családi kedvezményt a jogosultak **közösen is igénybe vehetik**, akár már év közben, az adóelőleg megállapításakor, akár év végén a bevallásban.

Például, amikor a házaspárnak két gyermeke van, vagy az élettársaknak közös gyermekük van, vagy a kismama és a férje közösen érvényesíthetik a családi kedvezményt.

8.2. Megosztás

Ha az adott jogosultsági hónap után járó családi kedvezményre egy magánszemély jogosult, az őt megillető családi kedvezményt adóbevallásában **megoszthatja** a vele közös háztartásban élő, jogosultnak nem minősülő házastársával, élettársával, ideértve azt is, ha a családi kedvezményt a jogosult egyáltalán nem tudja érvényesíteni.

A jogosult **nem oszthatja meg** azon jogosultsági hónapokra eső családi kedvezmény összegét,

---

²³ Szja törvény 29/B. §.

- amelyre vonatkozóan a gyermek után a családi pótlékot egyedülállónként veszi igénybe, ide nem értve, ha a jogosult a Cst. 12. § (3) bekezdése alapján minősül egyedülállónak,²⁴
- amelyben a családi kedvezményt más jogosulttal közösen érvényesíti.

A közös igénybevétel és a megosztás fontosabb szabályait a következő tábla foglalja össze:

	Közös igénybevétel	Megosztás
Mikor lehet?	Év közben az adóelőleg megállapításakor, év végén a bevallásban	Csak év végén a bevallásban
Kivel lehet?	Jogosult a jogosulttal	Jogosult, a jogosultnak nem minősülő, közös háztartásban élő házastárssal, élettárssal

A családi kedvezmény közös igénybevétele, megosztása az adóbevallásban független attól, hogy az adóelőleg megállapításánál mely jogosultnál vették figyelembe. Ettől eltérően **nem változhat** – az szja-bevallásban az évközi érvényesítéshez képest – **a jogosult személye** a családi pótlékra saját jogán jogosult gyermek, illetve a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély esetén. Ekkor év végén az lehet a családi kedvezmény jogosultja, aki azt év közben már érvényesítette.

Az év közben jogszerűen igénybe vett családi járulékkedvezmény végleges, ez az összeg év végén a bevallásban már nem módosítható.

Például, ha év közben az anya veszi igénybe a családi kedvezményt a három gyermek után, de a szülők év végén úgy döntenek, hogy két gyermek után az apa kívánja azt érvényesíteni, akkor ezt megtehetik azzal a feltétellel, hogy az év közben igénybe vett családi járulékkedvezmény összege már nem adható át a másik szülőnek.

9. Az adóelőleg meghatározása év közben

A NÉTAK, a fiatalok kedvezménye, a személyi kedvezmény, az első házások kedvezménye és a családi kedvezmény (együttesen: kedvezmények) év közben az adóelőleg megállapításakor is érvényesíthetők.

A kedvezmények igénybevételenek menete a következő:

²⁴ Az egyes adótörvények uniós kötelezettségekhez kapcsolódó, valamint egyes törvények adóigazgatási tárgyú módosításáról szóló 2018. évi LXXXII. törvény 5. §-a módosította az Szja törvény 29/B. § (1b) bekezdését. A módosítás 2019. január 1-től hatályos.

- Első lépésként a magánszemély adóelőleg-alapját csökkenteni kell a NÉTAK-kal.
- Ha a 25 év alatti fiatal nem jogosult NÉTAK-ra, akkor az adóalapja csökkenthető a fiatalok kedvezményével. Ha a fiatal NÉTAK-ra jogosult, akkor a fiatalok kedvezményét nem tudja igénybe venni, mivel mindkét kedvezmény alapját ugyanazok a jövedelmek képezik, és a NÉTAK-nak nincs összegkorlátja.
- Ha a magánszemélynek van olyan jövedelme, amelyre a NÉTAK, vagy a fiatalok kedvezménye nem érvényesíthető, akkor az adóalapból le kell vonni a személyi kedvezményt, ezt követően
- az első házások kedvezményét,
- majd a fennmaradó részt – annak mértékéig – csökkenti a családi kedvezmény összege. Ha az adóelőleg-alap elfogyott, de van még felhasználatlan családi kedvezmény, akkor annak 15 százaléka családi járulékkedvezményként vehető igénybe, de maximum a családi járulékkedvezmény szempontjából figyelembe vehető járulék megállapított összegéig.

A NÉTAK érvényesítését a magánszemély attól a kifizetőtől kérheti adóelőleg-nyilatkozattal, aki a kedvezmény alapját képező jövedelmet juttatja neki.

2022-től, ha a NÉTAK-os anya a munkáltatójának, rendszeres jövedelmet juttató kifizetőjének jelzi, hogy véglegesen jogosult a kedvezményre, akkor a következő években nem kell új nyilatkozatot adnia, a munkáltató, kifizető további nyilatkozat nélkül is figyelembe veszi azt.

A kedvezményre való jogosultság akkor válik véglegessé, ha a jogosult a kedvezményre jogosító gyermekek közül négy után legalább 12 évig jogosult volt családi pótlékra, ideértendő az az eset is, amikor a családi pótlékra való jogosultság a gyermek elhunya miatt szűnt meg.

A fiatalok kedvezményének érvényesítését a fiatalnak nem kell kérnie. A munkáltató, kifizető a fiatal adóelőleg-alapját – a fiatalnak a 25 év alatti fiatalok kedvezménye részben vagy egészben történő érvényesítésének mellőzését kérő nyilatkozata hiányában – jogosultsági hónaponként csökkenti. Ez azt jelenti, hogy a fiatalnak nem akkor kell nyilatkozatot adnia, ha a kedvezményt igénybe kívánja venni, hanem akkor, ha a kedvezmény érvényesítését részben vagy teljesen mellőzni szeretné.

Például a fiatalnak párhuzamosan két munkáltatója van.

Az egyik helyen havi 300 ezer forint a jövedelme, a másik munkaviszonyában havi 200 ezer forintot keres. Jövedelmeinek összege külön-külön nem haladja meg az adómentes összeghatárt, de együtt igen (500 000 > 433 700). A fiatalnak

mindkét munkáltatójának adóelőleg-nyilatkozatot kell adnia, hogy az igénybe vett kedvezmény együttesen ne haladja meg a kedvezmény maximum összegét, de ő dönti el, hogy melyik jövedelméből mennyi kedvezményt szeretne igénybe venni.

Például a következők szerint kérheti a kedvezmény figyelembevételét:

	I. eset	II. eset	III. eset
első munkáltató	300 000	233 700	283 700
második munkáltató	133 700	200 000	150 000

Azért kell mindkét munkáltatónak nyilatkozatot adni, mert ha munkabéréen felül többletjövedelmet, például jutalmat kap, akkor nyilatkozat hiányában a munkáltató arra is érvényesíti a kedvezményt.

Például a II. esetben, ha a második munkáltató 100 ezer forint jutalmat fizet a fiatalnak, és nem kapott nyilatkozatot, hogy 200 ezer forint felett ne vegye figyelembe a kedvezményt, akkor a jutalomra is figyelembe veszi azt, ami jogosulatlan igénybevételt jelent.

Ha a fiatal nyilatkozik a II. munkáltatójának arról, hogy a kedvezmény teljes mellőzését kéri, akkor az I. munkáltatónak már nem kell nyilatkozatot adnia, hiszen az csak a kedvezmény mértékéig érvényesíti azt.

A másik három kedvezmény érvényesítésére, közös érvényesítésére vonatkozó adóelőleg-nyilatkozatot a magánszemély az adóelőleget megállapító munkáltatónak és az összevont adóalapba tartozó rendszeres bevételt juttató kifizetőnek adhat.

Ha a jogosult magánszemély **nem kívánja érvényesíteni a családi járulékkedvezményt**, akkor az adóelőleg-nyilatkozaton nyilatkozhat erről. Ha a jogosult nem tesz ilyen nyilatkozatot, az adóelőleg-levonásra kötelezett munkáltatónak, kifizetőnek a családi kedvezményt és a családi járulékkedvezményt is figyelembe kell vennie a feltételek fennállásakor.

Például, egy magánszemély egy társaságnak ad bérbe egy ingatlant. Ekkor a rendszeres bérleti díj után adóelőleget kell megállapítania a kifizetőnek (bérlőnek), amelynek megállapításakor figyelembe kell venni a magánszemély családi kedvezményre vonatkozó adóelőleg-nyilatkozatát.

Ha a magánszemély olyan kifizetőtől kap jövedelmet, amely **nem minősül adóelőleget megállapító munkáltatónak vagy rendszeres bevételt juttató kifizetőnek**, akkor csak a NÉTAK érvényesítése lehetséges.

NÉTAK-ra vonatkozó adóelőleg-nyilatkozat

A NÉTAK-ra vonatkozó adóelőleg-nyilatkozatnak a következő adatokat kell tartalmaznia:

- a magánszemély nevét és adóazonosító jelét,
- a kifizető, munkáltató nevét (elnevezését) és adószámát,
- a kedvezményre jogosító gyermekek nevét és adóazonosító jelét – vagy ha a NAV adóazonosító jelet nem állapított meg – a természetes személyazonosító adatait.

A személyi kedvezményre vonatkozó adóelőleg-nyilatkozat

A személyi kedvezményre vonatkozó adóelőleg-nyilatkozatnak legalább a következő adatokat kell tartalmaznia:

- a nyilatkozó magánszemély nevét és adóazonosító jelét;
- a súlyos fogyatékoságról szóló igazolás alapján a fogyatékos állapot kezdő és végső napját, vagy a fogyatékos állapot véglegességét.

Az első házások kedvezményére vonatkozó adóelőleg-nyilatkozat

Az első házások kedvezményére vonatkozó adóelőleg-nyilatkozatnak legalább a következő adatokat kell tartalmaznia:

- a nyilatkozó magánszemély(ek) nevét és adóazonosító jelét;
- a házastárs nevét, adóazonosító jelét, adóelőleget megállapító munkáltatójának, rendszeres bevételt juttató kifizetőjének nevét (elnevezését) és adószámát, valamint a kedvezmény közös igénybevételére vonatkozó nyilatkozatukat.

A családi kedvezményre vonatkozó adóelőleg-nyilatkozat

A családi kedvezményre vonatkozó adóelőleg-nyilatkozatnak legalább a következő adatokat kell tartalmaznia:

- a nyilatkozó magánszemély nevét és adóazonosító jelét;
- minden eltartott, kedvezményezett eltartott nevét, adóazonosító jelét, magzat (ikermagzat) esetében a várandósság tényére vonatkozó kijelentést;
- a nyilatkozó magánszemély adóelőleget megállapító munkáltatójának, rendszeres bevételt juttató kifizetőjének nevét (elnevezését) és adószámát;
- a kedvezmény közös igénybevételekor a házastárs, élettárs nevét, adóazonosító jelét, az adóelőleget megállapító munkáltatójának,

rendszeres bevételt juttató kifizetőjének nevét (elnevezését) és adószámát, valamint a családi kedvezmény összeg vagy kedvezményezett eltartottak szerinti megosztását.

Miután a munkáltatónak, kifizetőnek a havi adó- és járulékbevallásában (2208-as bevallás) a családi kedvezmény igénybevételével kapcsolatban több adatot kell közölnie, ezért **a következő adatokat is szerepeltetni kell** a nyilatkozaton:

- a kedvezmény közös érvényesítésének tényét, annak arányát; közös érvényesítésnek minősül az is, ha a családi kedvezményre jogosult szülők úgy döntenek, hogy egyikük nem érvényesíti a kedvezményt, hanem a teljes összeget a másik veszi igénybe;
- annak közlését, hogy e személyek – ideértve a magzatot is – a tárgy hónapban eltartottnak, kedvezményezett eltartottnak, illetve felváltva gondozott gyermeknek minősülnek-e;
- a családi kedvezmény érvényesítésének jogcímét.²⁵

A munkáltatónak, kifizetőnek az érvényesített kedvezményeket az Art.-ban²⁶ meghatározott adattartalommal a havi adó- és járulékbevallásában be kell vallania.

A magánszemély adóelőleg-nyilatkozatot adhat **esetenként vagy az egész adóévre** visszavonásig.

Ha a magánszemély **életkörülményeiben a kedvezmények igénybevétele szempontjából változás történik**, akkor az adóelőleg-nyilatkozatot módosítani kell.

A gyermek megszületésekor nem kell új nyilatkozatot tenni, ha a magánszemély a családi kedvezményt már a magzat után is érvényesítette.

Az adóelőleg-nyilatkozat módosítása, új nyilatkozattétel szükséges például, ha az adózó nyilatkozott a kedvezmény érvényesítéséről, és ezt követően

- elvált,
- középiskolás gyermeke leérettségizik és a továbbiakban családi pótlékot nem folyósítanak utána,
- az egyetemista gyermek befejezi a tanulmányait és a fiatalabb testvér után folyósítandó családi kedvezmény megállapításakor őt már nem lehet eltartottként figyelembe venni,

---

²⁵ Az Szja törvény 29/A. § (3) bekezdése szerint.

²⁶ Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.)

- a továbbiakban nem minősül NÉTAK-os anyának.

Például akkor is célszerű új nyilatkozatot beadni a férjnek, ha két gyermek után érvényesített havi (2x133 330=) 266 660 forint kedvezményt, de a felesége elérte a fogantatás 91. napját, és emiatt megemelkedik az általa igénybe vehető családi kedvezmény összege havi (3x220 000=) 660 000 forintra.

Az adóelőleg-nyilatkozatok elérhetők a NAV honlapján (nav.gov.hu) az „Adóelőleg-nyilatkozatok” menüben.

Az ügyfélkapu-regisztrációval, telefonos azonosítással vagy e-személyi igazolvánnyal rendelkező magánszemélyek az adóelőleg-nyilatkozatot **elektronikusan is** megtehetik.

A webes nyomtatványok a NAV-honlap bal oldalán található **Online Nyomtatványkitöltő Alkalmazásra (ONYA)** kattintva vagy a <https://onya.nav.gov.hu/#!/login> elérési útvonalon érhetők el. Belépés után az „Új nyomtatvány/bejelentés” csempe alatt található az „Adóelőleg-nyilatkozatok”.

Fontos, hogy a magánszemély az adóelőleg-nyilatkozatát jogszerűen tegye meg, ugyanis a valótlan nyilatkozata után **pótlólagos fizetési kötelezettsége** keletkezik, továbbá a befizetési kötelezettség 12 százalékát **különbözeti bírság** jogcímen kell megfizetnie. Ezt az összeget a bevallásban külön kötelezettségként kell feltüntetni és megfizetni. Nem kell azonban megfizetni a különbözeti bírságot, ha a befizetési kötelezettség a 10 ezer forintot nem haladja meg.

Például az anya három gyermeket nevel, akik közül kettő a felsőoktatásban nappali tagozaton tanul, a legfiatalabb pedig végzős középiskolás. Az anya a középiskolás gyermek után – tekintettel a két egyetemistára – havonta 220 ezer forint családi kedvezményt érvényesíthet. A legfiatalabb gyermek júniusban leérettségizik, családi pótlékot júliustól már nem folyósítanak utána. Az anya csak szeptemberben nyilatkozik a munkáltatójának, hogy a családi kedvezményt a továbbiakban nem érvényesíti. Ekkor két hónapig jogalap nélkül vett igénybe 440 000 forint családi kedvezményt.

Ha az adóelőleget a magánszemélynek kell megállapítania, akkor az adóelőleg megállapításakor érvényesítheti a családi kedvezményt.

Például egy angoltanár nő adószámos magánszemélyként gyerekeket korrepetál (más jövedelme nincsen). A férjével két gyermeket nevelnek és a kedvezményt egyenlő arányban közösen veszik igénybe. Január–március hónapokban a tanárnőnek havonta 140 – 140 ezer forint jövedelme keletkezett.

Az első negyedévben 420 ezer forint jövedelmet szerzett, amit csökkenthet $(3 \times 133\,330 =)$ 399 990 forint összegű családi kedvezménnyel. Így az első három hónap után $(420\,000 - 399\,990 =)$ 20 010 forint jövedelme és $(20\,010 \times 0,15 =)$ 3 002 forint fizetendő adóelőlege keletkezett.

Azonban a tanárnőnek nem kell adóelőleget megfizetnie addig, amíg a fizetendő adóelőleg összege az adóévben nem haladja meg a 10 000 forintot.²⁷

10. A kedvezmények érvényesítése és bevallása év végén

A kedvezményeket a magánszemély a tárgyévi személyijövedelemadó-bevallásában is érvényesítheti, illetve itt kell szerepeltetni az év közben érvényesített családi járulékkedvezményt is. Ha az adózónak van rá lehetősége, akkor érvényesíthet járulékkedvezményt a bevallásban is.

Fontos, hogy a családi kedvezményt a NÉTAK figyelembevételét követően, az első házások kedvezményével csökkentett összevont adóalap után lehet érvényesíteni.

A NÉTAK-ot érvényesítő magánszemélynek a bevallásában szerepeltetnie kell

- a kedvezményre jogosító gyermekek nevét, adóazonosító jelét (ha a NAV adóazonosító jelet nem állapított meg, a természetes azonosító adatait), valamint
- a jogosultság megnyíltának vagy megszűntének napját – ha a kedvezményre való jogosultság nem állt fenn az adóév egészében – és
- a kedvezmény alapjául szolgáló, összevont adóalapba tartozó jövedelmek összegét.

A személyi kedvezmény érvényesítésekor a jogosultsági hónapok alapján a kedvezmény összegét kell a bevallásban feltüntetni.

Az első házások kedvezményének érvényesítésekor a bevallásnak tartalmaznia kell:

- a házastárs nevét, adóazonosító jelét, és
- a kedvezmény összegének megosztására vonatkozó döntésüket.

Ha a családi kedvezményre két magánszemély jogosult, akkor azt **közösen érvényesíthetik**, valamint a **jogosult a kedvezményt megoszthatja** a

---

²⁷ Szja törvény 47. § (9) bekezdés.

jogosultnak nem minősülő házastársával, élettársával, ideértve azt az esetet is, ha a családi kedvezményt a jogosult egyáltalán nem tudja érvényesíteni. A kedvezmény **közös érvényesítésének, megosztásának feltétele az érintett magánszemélyek adóbevallásban közösen tett** – egymás adóazonosító jelét is feltüntető – **nyilatkozata**. Ez tartalmazza döntésüket a kedvezmény összegének – az összeg vagy a kedvezményezett eltartottak számának felosztásával történő – közös igénybeviteléről, megosztásáról.

A családi kedvezmény érvényesítésének feltétele a magánszemély adóbevalláshoz tett írásbeli nyilatkozata

- a jogosultság jogcíméről, és
- a családi kedvezmény megosztásakor, közös érvényesítésekor erről a tényről.

A nyilatkozatban fel kell tüntetni – a magzat kivételével – minden eltartott (kedvezményezett eltartott) adóazonosító jelét, továbbá azt, hogy e személyek – ideértve a magzatot is – az adóév mely hónapjaiban minősültek eltartottnak, kedvezményezett eltartottnak. A családi kedvezmény megosztásakor, közös érvényesítésekor a másik fél adóazonosító jelét is fel kell tüntetni.

Ha a magzatot (ikermagzatot) az adóévi adómegállapítás után ismerik fel, akkor a bevallással lefedett évre járó **családi kedvezmény összegét a magánszemély az elévülési időn belül önellenőrzéssel érvényesítheti**.

Fontos, hogy a várandósságról szóló orvosi igazolást a bevallás elévüléséig meg kell őrizni, mivel azt a NAV ellenőrzéskor kérheti. A várandósságról szóló 2021-es orvosi igazolást a bevallással együtt 2027. december 31-éig kell megőrizni.

Ha a családi kedvezményre jogosult magánszemély vagy a kedvezményre szintén jogosult más magánszemély a családi járulékkedvezmény havi vagy negyedéves összegét jogszerűen érvényesítette, akkor az szja-bevallásban a jogosult(ak) által, vagy a kedvezmény megosztásával érintett házastársak, élettársak által együttesen érvényesíthető családi kedvezmény összegét csökkenti az általuk együttesen igénybe vett családi járulékkedvezmény összegének az adó mértékére vonatkozó rendelkezés szerinti mértékkel elosztott része (667 százaléka).

A leírtak a gyakorlatban azt jelentik, hogy **a bevallásban a magánszemélynek meg kell határoznia a családi kedvezmény adóévi keretét**. Ezt kell csökkenteni a magánszemély, illetve más jogosult által – az adóévben – jogosan igénybe vett családi járulékkedvezmény összegének 667 százalékaival. A fennmaradó részt lehet a bevallásban igénybe venni, illetve közösen érvényesíteni, megosztani.

Például a Kedves családban öten élnek. Anya (Orsi), apa (Oszkár) és a gyerekek: Csenge (19), Csilla (16) és Csaba (12). A gyerekek iskolába járnak, de Csenge

júniusban leérettségizett és szeptembertől nappali tagozatos egyetemistaként tanul tovább.

Ekkor az eltartottak száma egész évben 3 fő, a kedvezményezett eltartottak száma azonban az első hat hónapban 3, a második félévben 2 fő. Így a családi kedvezmény éves kerete: $(3 \times 6 \times 220\,000 + 2 \times 6 \times 220\,000 =)$ 6 600 000 forint.

A munkáltatói igazolás alapján Orsi 2 400 000 forintot keresett. Adóelőleget nem vontak le tőle, illetve 135 000 forint járulékkedvezményt vett igénybe.

Oszkár 50 000 forint összegben vett igénybe járulékkedvezményt.

A bevallásban a keretet csökkenteni kell az Orsi és Oszkár által igénybe vett járulékkedvezmény 667 százalékaival: $135\,000 \times 6,67 = 900\,450$, $50\,000 \times 6,67 = 333\,500$, $6\,600\,000 - 900\,450 - 333\,500 = 5\,366\,050$.

Ezt az összeget veheti igénybe a házaspár közösen a bevallásukban például úgy, hogy Orsi 2 399 550, Oszkár 2 966 500 forintot vesz igénybe.

11. A külföldi magánszemélyek jogosultsága a családi kedvezményre ²⁸

Az egyenlő elbánás elve szerint a külföldi magánszemélyt nem terhelheti magasabb összegű adó annál, amelyet azonos jogcímen a belföldi magánszemélynek meg kell fizetnie. A külföldi magánszemély az adóval kapcsolatos kedvezményeket, így **a családi kedvezményt is igénybe veheti, ha összes jövedelmének legalább 75 százaléka Magyarországon adózik**, és ugyanolyan vagy hasonló kedvezményt ugyanazon időszakra más államban nem vesz igénybe.

Ekkor az **összes jövedelem**:

- a nem önálló tevékenységből származó jövedelem és
- az önálló tevékenységből származó jövedelem (ideértve különösen a vállalkozói jövedelmet és a vállalkozói osztalékalapot vagy az átalányadó alapját), valamint
- a nyugdíj és más hasonló, a korábbi foglalkoztatásra tekintettel megszerzett jövedelem

összege.

Ha a külföldi magánszemély az előzőekben leírtaknak megfelel, akkor a **családi kedvezményre vonatkozó szabályokat megfelelően kell alkalmazni** bármely külföldi állam jogszabálya alapján családi pótlékra, rokkantsági járadékra vagy

²⁸ Szja törvény 1/A. § és 29/B. § (5) bekezdés.

más hasonló ellátásra jogosult magánszemély (jogosult, eltartott) esetében is azzal, hogy

- kedvezményezett eltartottként az a magánszemély (gyermek) vehető figyelembe, aki után a Cst. megfelelő alkalmazásával a kedvezményt érvényesítő magánszemély családi pótlékra való jogosultsága megállapítható lenne;
- eltartottként az a magánszemély (gyermek) vehető figyelembe, akit a Cst. megfelelő alkalmazásával más magánszemély (gyermek) után járó családi pótlék megállapításánál figyelembe lehetne venni.

12. A korhatár előtti ellátásban vagy szolgálati járandóságban részesülő személyeket megillető családi kedvezmény

A korábban korhatár előtti öregségi nyugdíjnak, valamint szolgálati nyugdíjnak minősülő juttatásokat 2012. január 1-jétől korhatár előtti ellátásként, illetve szolgálati járandóságként kell folyósítani. Ebből a folyósító főszabályként az szja-nak megfelelő mértékű adót von le²⁹. Az említett ellátások az Szja törvény alapján nyugdíjnak tekintendők³⁰, ezért azok nem részei az összevont adóalapnak. Ebből kifolyólag az említett ellátásokban részesülő magánszemélyeket megillető NÉTAK, személyi kedvezmény, első házások kedvezménye és családi kedvezmény érvényesítésére az **Szja törvény szabályait nem lehet alkalmazni.**

A korhatár előtti ellátásban vagy szolgálati járandóságban részesülő magánszemély az őt megillető családi kedvezményt **a korhatár előtti ellátásból, illetve a szolgálati járandóságból – a személyi jövedelemadónak megfelelő mértékben – levont összeggel szemben** (legfeljebb annak összegéig) **érvényesítheti az adóévet követő évben.** Következésképpen a korhatár előtti ellátásban vagy szolgálati járandóságban részesülő személy – más, az összevont adóalapba tartozó jövedelem hiányában – év közben nem érvényesíthet családi kedvezményt.

Az ellátásban részesülő magánszemély a családi kedvezménynek megfelelő összeg folyósítása iránti **kérelmét az adóévet követő év június 30-át követően nyújthatja be**³¹ a Magyar Államkincstár honlapján, valamint a kormányzati portálon közzétett adatlapon vagy elektronikus űrlapon a nyugdíjfolyósító szervhez.

---

²⁹ A korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény 5. § (1)–(2) bekezdése értelmében.

³⁰ Szja törvény 3. § 23. pont.

³¹ A korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, a balettművészeti életjáradék és az átmeneti bányászjáradék eljárási szabályairól, valamint egyes kapcsolódó kormányrendeletek módosításáról szóló 333/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 9. §-a szerint.

A kérelem alapján a nyugdíjfolyósító szerv a Kormányrendelet szerinti eljárás alapján megállapítja a magánszemélyt megillető összeget, amelyet a határozat véglegessé válásától számított tizenhárom napon belül folyósít.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal